દુરૂદ શરીફ એક અહમ ઈબાદત

درود شریف ایک اہم عبادت

પ્રકાશક

નુરાની કુતુબખાના

મુ.પો. છાપી, જિ. બનાસકાંઠા, પીન [illegible]

ફોન નં. : (૦૨૭૩૯) ૨૩૦૧૧૨

દુરૂદ શરીફ
એક અહમ ઈબાદત

درود شریف ایک اہم عبادت

❋ મુઅલ્લિફ ❋
જસ્ટિસ મૌલાના મુહમ્મદ તકી ઉસમાની

❋ લિપ્યાંતર ❋
(મૌલવી) સુલેમાન મજાદરી

પ્રકાશક
નુરાની કુતુબખાના
મુ.પો. છાપી, જિ. બનાસકાંઠા
પીન - ૩૮૫૨૧૦

ફેહરિસ્ત

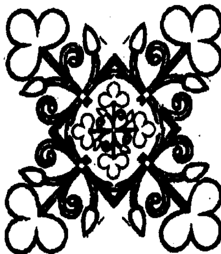
મઝમૂન	સફા
✿ ઈન્સાનિયતકે સબસે બળે મોહસિન............	૬
✿ મૈં તુમહેં આગસે રોક રહા હૂં................	૭
✿ અલ્લાહ તઆલા ભી ઈસ અમલમેં શરીક હૈં.....	૭
✿ બંદા કિસ તરહ દૂરૂદ ભેજે?..................	૯
✿ હુઝૂરકા મરતબા અલ્લાહ હી જાનતે હૈં.........	૧૦
✿ યે દુઆ સો ફીસદ કબૂલ હોગી................	૧૧
✿ દુઆ કરનેકા અદબ..............................	૧૨
✿ દુરૂદ શરીફ પર અજરો સવાબ..................	૧૩
✿ દુરૂદ શરીફ ફઝાઈલકા મજમૂઆ...............	૧૪
✿ દુરૂદ શરીફ ન પળહને પર વઈદ................	૧૪
✿ મુખ્તસર તરીન દુરૂદ શરીફ....................	૧૬
✿ "સલઅમ" યા "સ" લિખના દુરૂસ્ત નહીં......	૧૭
✿ દુરૂદ શરીફ લિખનેકા સવાબ..................	૧૮
✿ મુહદ્દિસીને ઈઝામ મુકર્રબ બંદે હૈં..............	૧૯
✿ મલાઈકહ દુઆએ રહમત કરતે હૈં............	૧૯
✿ દસ રહમતેં, દસ મરતબા સલામતી..........	૨૦
✿ દુરૂદ શરીફ પહોંચાનેવાલે મલાઈકહ..........	૨૦
✿ મૈં ખૂદ દુરૂદ સુનતા હૂં........................	૨૧
✿ દુ:ખ પરેશાનીકે વક્ત દુરૂદ શરીફ પળહેં........	૨૧

મઝમૂન	સફા

- હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી દુઆએં હાસિલ કરેં.................... ૨૨
- દુરૂદ શરીફકે અલફાઝ ક્યા હોં?............ ૨૪
- મનઘડત દુરૂદ શરીફ ન પઢેં.............. ૨૪
- જૂતે મુબારકકા નકશા ઔર ઉસકી ફઝીલત..... ૨૫
- દુરૂદ શરીફકા હુકમ..................... ૨૬
- વાજિબ ઔર ફર્ઝમેં ફર્ક..................... ૨૬
- હર મરતબા દૌરાન દુરૂદ શરીફ પઢના અફઝલ હૈ... ૨૭
- વુઝૂકે દૌરાન દુરૂદ શરીફ પઢે.............. ૨૭
- હાથ પાંવ સુન હો જાએં તો દુરૂદ શરીફ પઢે..... ૨૮
- મસ્જિદમેં દાખિલ હોતે ઔર નિકલતે વક્ત...... ૨૯
- ઈન દુઆઓંકી હિકમત...................... ૨૯
- અહમ બાત કેહનેસે પેહલે દુરૂદ શરીફ......... ૩૧
- ગુસ્સાકે વક્ત દુરૂદ શરીફ................... ૩૩
- સોનેસે પેહલે દુરૂદ શરીફ.................... ૩૪
- રોઝાના તીનસો મરતબા દુરૂદ શરીફ.......... ૩૪
- દુરૂદ શરીફ મુહબ્બત બઢાનેકા ઝરીઆ......... ૩૫
- દુરૂદ શરીફ દીદારે રસૂલકા સબબ............ ૩૬
- જાગતેમેં હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી ઝિયારત.............................. ૩૭
- હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી ઝિયારતકા તરીકા.............................. ૩૭

મઝમૂન	સફા

- હઝરત મુફતી સાહબકા મઝાક ૩૮
- હઝરત મુફતી સાહબ ઔર રોઝએ અકદસકી ઝિયારત ૩૯
- અસલ ચીઝ સુન્નતકી ઈત્તિબાઅ ૪૦
- દુરૂદ શરીફમેં નયે તરીકે ઈજાદ કરના ૪૧
- યે તરીકા બિદઅત હૈ ૪૧
- નમાઝમેં દુરૂદ શરીફકી કૈફિયત ૪૨
- ક્યા દુરૂદ શરીફકે વક્ત હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ તશરીફ લાતે હૈં? ૪૩
- હદિયા દેનેકા અદબ ૪૪
- યે ગલત અકીદા હૈ ૪૫
- આહિસ્તા ઔર અદબકે સાથ દુરૂદ શરીફ પળ્હેં . . . ૪૬
- ખાલી ઝહન હોકર સોચિયે ૪૭
- તુમ બેહરેકો નહીં પુકાર રહે હો ૪૭

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

દુરૂદ શરીફકે ફઝાઈલ

અલ્હમ્દુ લિલ્લાહિ નહ્મદુહૂ વ નસ્તઈનુહૂ વ નસ્તગ્ફિરૂહૂ વ નુઅ્મિનુ બિહી વ નતવક્કલુ અલૈહિ વ નઊઝુબિલ્લાહિ મિન્ શુરૂરિ અન્ફુસિના વ મિન્ સૈયિઆતિ અઅ્માલિના, મંય્યહ્દિહિલ્લાહ ફલા મુદિલ્લ લહૂ વ મંય્યુદ્લિલ્હુ ફલા હાદિય લહૂ વ નશહદુ અલ્લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ વહ્દહૂ લા શરીક લહૂ, વ નશહદુ અન્ન સય્યિદના વ નબિય્યના વ મૌલાના મુહમ્મદન્ અબ્દુહૂ વ રસૂલુહૂ. સલ્લલ્લાહુ તઆલા અલૈહિ વ અલા આલિહી વ અસ્હાબિહી વ બારિક વ સલ્લિમ તસ્લીમન્ કસીરન કસીરા. અમ્મા બાદ!

ફઅઊઝુબિલ્લાહિ મિનશ્શૈતા નિર્રજીમ, બિસ્મિલ્લા હિર્રહ્મા નિર્રહીમ.

"ઈન્નલ્લાહ વ મલાઈકતહૂ યુસલ્લૂન અલન્નબિય્યિ, યા અય્યુહલ્લઝીન આમનૂ સલ્લૂ અલૈહિ વ સલ્લિમૂ તસ્લીમા."

(સૂરએ હિઝાબ : ૫૬)

વકાલ રસૂલુલ્લાહિ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ યુહ્સબુલ્ મુઅ્મિનુ મિનલ્બુખ્લિ ઈઝા ઝુકિરત્ ઈન્દહૂ ફલમ્ યુસલ્લિ અલૈય્ય.

ઈન્સાનિયતકે સબસે બળે મોહસિન

હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમને ઈરશાદ ફરમાયા, મોમિનકે બખીલ હોનેકે લિયે યે બાત કાફી હૈ કે જબ મેરા ઝિક્ર ઉસકે સામને કિયા જાએ તો વો મુઝ પર દુરૂદ ન ભેજે, યાની યે એક મુસલમાનકે બખીલ હોનેકી ઈન્તિહા હૈ કે ઉસકે સામને નબીએ કરીમ સરવરે દો આલમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકા ઈસ્મે ગિરામી આએ ઔર વો આપ પર દુરૂદ ન ભેજે. ચૂંકે ઈસ કાઈનાતમેં એક મોમિનકા સબસે બળા મોહસિન નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકે સિવા કોઈ નહીં હો સકતા, આપકે જિતને એહસાનાત ઈસ ઉમ્મત પર હૈં, ઔર ખાસ તૌરસે ઉન લોગોં પર જિનહેં અલ્લાહ તઆલાને ઈમાનકી દૌલતસે નવાઝા, ઉતને કિસીકે ભી એહસાનાત નહીં હૈં. ખૂદ હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકા યે હાલ થા કે અપની ઉમ્મતકી ફિકરમેં દિન રાત ઘુલતે રેહતે થે. એક સહાબી હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી ઈસ હાલતકો બયાન ફરમાતે હુએ કેહતે હૈં કે,

જબ ભી આપકો દેખતા હું તો ઐસા માલૂમ હોતા હૈ કે આપ કિસી ફિકરમેં હૈં, ઔર કોઈ ગમ આપ પર તારી હૈ. ઉલમા ફરમાતે હૈં કે યે ફિકર ઔર ગમ કોઈ ઈસ બાતકા નહીં થા કે આપકો તિજારતમેં નુકસાન હો રહા થા, ઔર માલો દૌલતમેં કમી આ રહી થી, યા દુનિયાકે ઔર દૂસરે માલો અસ્બાબમેં કમી આ રહી થી, બલ્કે યે ફિકર ઔર ગમ ઈસ ઉમ્મતકે લિયે થા કે મેરી ઉમ્મત કિસી

તરીકેસે જહન્નમકે અઝાબસે બચ જાએ, ઔર અલ્લાહ તઆલાકી રઝા ઉસકો હાસિલ હો જાએ.

મૈં તુમહેં આગસે રોક રહા હૂં

એક હદીસમેં હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ફરમાતે હૈં કે મેરી મિસાલ ઔર તુમહારી મિસાલ ઐસી હૈ, જૈસે એક શખ્સને આગ રોશન કી, અબ પરવાને આકર ઉસ આગમેં ગિરને લગે, યે શખ્સ ઉન પરવાનોંકો આગસે દૂર હટાને લગા, તાકે વો આગમેં જલકર ખતમ ન હો જાએં, ઉસી તરહ મૈં તુમહારી કમર પકડ પકડકર તુમકો આગસે રોક રહા હૂં ઔર તુમ મેરે હાથસે નિકલે જા રહે હો, ઔર ઉસ આગમેં ગિરે જા રહે હો.

(સહીહ મુસ્લિમ, કિતાબુલ ફઝાઈલ)

બહરહાલ હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી સારી ઝિંદગી ઈસ ફિકરમેં ગુઝરી કે યે ઉમ્મત કિસી તરહ જહન્નમકે અઝાબસે બચ જાએ, તો ક્યા એક ઉમ્મતી ઈતના ભી નહીં કરેગા કે જબ સરકારે દો આલમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકા નામે નામી આએ તો કમ અઝ કમ આપ પર એક મરતબા દુરૂદ ભેજ દે? જબ કે દુરૂદ ભેજનેસે હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકો જો ફાઈદા હોતા હૈ વો તો હોગા, ખૂદ દુરૂદ ભેજનેવાલેકો ઈસકા ફાઈદા પહોંચતા હૈ.

અલ્લાહ તઆલા ભી ઈસ અમલમેં શરીક હૈં

અલ્લાહ તઆલાને કુરઆને કરીમમેં દુરૂદ ભેજનેકે બારેમેં

અજીબ અંદાઝસે બયાન ફરમાયા, ચુનાંચે ફરમાયા,

"ઈન્નલ્લાહ વ મલાઈકતહૂ યુસલ્લૂન અલન્નબિય્યિ, યા અય્યુહલ્લઝીન આમનૂ સલ્લૂ અલૈહિ વ સલ્લિમૂ તસ્લીમા."

"બેશક અલ્લાહ તઆલા ઔર ઉસકે ફરિશ્તે નબીએ પાક સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ પર દુરૂદ ભેજતે હૈં. અય ઈમાનવાલો! તુમ ભી હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ પર દુરૂદ ઔર સલામ ભેજો." દેખિયે, શુરૂમેં યે નહીં ફરમાયા કે તુમ દુરૂદ ભેજો, બલ્કે યે ફરમાયા કે અલ્લાહ ઔર ઉસકે ફરિશ્તે દુરૂદ ભેજતે હૈં, ઈસસે દો બાતોંકી તરફ ઈશારા ફરમા દિયા. એક યે કે હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકો તુમહારે દુરૂદકી ઝરૂરત નહીં, ઈસ લિયે કે ઉન પર પેહલે હીસે અલ્લાહ તઆલા દુરૂદ ભેજ રહે હૈં, ઔર અલ્લાહકે ફરિશ્તે દુરૂદ ભેજ રહે હૈં, ઉનકો તુમહારે દુરૂદકી ક્યા ઝરૂરત હૈ? લેકિન અગર તુમ અપની ભલાઈ ઔર ખૈર ચાહતે હો તો તુમ ભી નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ પર દુરૂદ ભેજો. દૂસરે ઈસ બાતકી તરફ ઈશારા ફરમાયા કે યે દુરૂદ શરીફ ભેજનેકા જો અમલ હૈ, ઉસ અમલકી શાન હી નિરાલી હૈ, ઈસ લિયે કે કોઈ અમલ ભી ઐસા નહીં હૈ જિસકે કરનેમેં અલ્લાહ તઆલા ભી બંદોંકે સાથ શરીક હોં. મસલન નમાઝ હૈ, બંદા પઢતા હૈ, અલ્લાહ તઆલા નમાઝ નહીં પઢતે, રોઝા બંદા રખતા હૈ, અલ્લાહ તઆલા રોઝા નહીં રખતે, ઝકાત યા હજ વગૈરહ જિતની ઈબાદતેં હૈં, ઉનમેંસે કોઈ અમલ ઐસા નહીં હૈ જિસમેં બંદાકે સાથ અલ્લાહ તઆલા ભી શરીક હોં. લેકિન દુરૂદ શરીફ ઐસા અમલ હૈ જિસકે બારેમેં અલ્લાહ તઆલાને ફરમાયા કે યે અમલ મૈં પેહલેસે કર રહા

હૂં. અગર તુમ ભી કરોગે તો તુમ ભી હમારે સાથ ઈસ અમલમેં શરીક હો જાઓગે. "અલ્લાહુ અકબર" ક્યા ઠિકાના હૈ ઈસ અમલકા કે બંદાકે સાથ અલ્લાહ તઆલા ભી ઈસ અમલમેં શરીક હો રહે હૈં.

બંદા કિસ તરહ દુરૂદ ભેજે?

અલબત્તા અલ્લાહ તઆલાકે દુરૂદ ભેજનેકા મતલબ ઔર હૈ, ઔર બંદેકે દુરૂદ ભેજનેકા મતલબ ઔર હૈ, અલ્લાહ તઆલાકે દુરૂદ ભેજનેકા મતલબ યે હૈ કે અલ્લાહ તઆલા બરાહે રાસ્ત ઉન પર અપની રહમતેં નાઝિલ ફરમા રહે હૈં, ઔર બંદાકે દુરૂદ ભેજનેકા મતલબ યે હૈ કે વો બંદા અલ્લાહ તઆલાસે દુઆ કર રહા હૈ કે યા અલ્લાહ! આપ મુહંમદ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ પર દુરૂદ ભેજિયે. ચુનાંચે હદીસ શરીફમેં આતા હૈ કે જબ યે આયત નાઝિલ હુઈ, **ઈન્નલ્લાહ વ મલાઈકતહૂ યુસલ્લૂન અલન્નબિય્યિ, યા અય્યુહલ્લઝીન આમનૂ સલ્લૂ અલૈહિ વસલ્લિમૂ તસ્લીમા.** તો ઉસ વક્ત સહાબએ કિરામને હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમસે સવાલ કિયા કે યા રસૂલલ્લાહ! ઈસ આયતમેં અલ્લાહ તઆલાને હમેં દો હુકમ દિયે હૈં કે મેરે નબી પર દુરૂદ ભેજો ઔર સલામ ભેજો, સલામ ભેજનેકા તરીકા તો હમેં માલૂમ હૈ કે જબ હમ આપકી ખિદમતમેં હાઝિર હોં તો "અસ્સલામુ અલૈકુમ વ રહમતુલ્લાહિ વ બરકાતુહૂ" કહેં, ઉસી તરહ "તશહહુદ" કે અંદર ભી સલામકા તરીકા આપને બતાયા કે ઉસમેં "અસ્સલામુ અલૈક અય્યુહન્નબિય્યુ વ રહમતુલ્લાહિ વ

બરકાતુહૂ" કહા કરેં, લેકિન હમ આપ પર દુરૂદ શરીફ કિસ તરહ ભેજેં? ઉસકા ક્યા તરીકા હૈ?

ઉસ પર હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમને જવાબ દિયા કે મુઝ પર દુરૂદ ભેજનેકા તરીકા યે હૈ કે યૂં કહો!

"અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા મુહમ્મદિંવ્વ અલા આલિ મુહમ્મદિન્ કમા સલ્લૈત અલા ઈબ્રાહીમ વ અલા આલિ ઈબ્રાહીમ ઈન્નક હમીદુમ્મજીદ."

ઉસકે માઅના યે હૈં કે અય અલ્લાહ! આપ મુહંમદ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ પર દુરૂદ ભેજિયે. ઈસસે ઈસ બાતકી તરફ ઈશારા કર દિયા કે જબ બંદા દુરૂદ ભેજે તો યે સમઝે કે મેરી ક્યા હકીકત ઔર હૈસિયત હૈ કે મૈં હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ પર દુરૂદ ભેજૂં, મૈં હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકે ઔસાફ ઔર કમાલાતકા ઈહાતા કહાં કર સકતા હૂં? મૈં આપકે એહસાનાતકા બદલા કૈસે અદા કર સકતા હૂં? લિહાઝા પેહલે હી કદમ પર અપની આજિઝીકા એતિરાફ કંર લો કે યા અલ્લાહ! મૈં તો હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકે દુરૂદ શરીફકા હક અદા નહીં કર સકતા, અય અલ્લાહ! આપ હી ઉન પર દુરૂદ ભેજ દીજિયે. (સહીહ મુસ્લિમ, કિતાબુસ્સલાત)

હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકા મરતબા અલ્લાહ તઆલા હી જાનતે હૈં

ગાલિબ અગરચે આઝાદ શાઈર થે, લેકિન શઅર ઐસે કહે હૈં કે હો સકતા હૈ કે ઉસી પર અલ્લાહ તઆલા ઉસકી મગફિરત

ફરમા દેં. એક શઅ્‌ર ઉસને બળા અચ્છા કહા હૈ, વો યે કે,

ગાલિબ સેનાએ ખ્વાજા બ યઝદાં ગુઝાશતમ
કાં ઝાતે પાક મરતબા દાં મુહમ્મદ અસ્ત
(સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વસલ્લમ)

યાની ગાલિબ! હમને હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી તારીફકા મઆમલા તો અલ્લાહ તઆલા હી પર છોળ દિયા હૈ, ઈસ લિયે કે હમ લોગ કિતની ભી તારીફ કરેં મગર સરકારે દો આલમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકે એહસાનાતકા દસવાં હિસ્સા ભી અદા નહીં કર સકતે. ઈસ લિયે કે અલ્લાહ તઆલા હીકી ઝાત એક ઐસી હૈ જો મુહંમદ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકે મરતબેકો જાતની હૈ. હમ ઔર આપ ઉનકે મરતબેકો જાન ભી નહીં સકતે. લિહાઝા દુરૂદ શરીફકે ઝરીઆ યે બતા દિયા કે તુમ ઈસ બાતકા એતિરાફ કરો કે મૈં ન તો હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકે ઔસાફકો પેહચાન સકતા હૂં, ન ઉનકે એહસાનાતકા હક અદા કર સકતા હૂં, ઔર ન સહીહ માઅનામેં મેરે અંદર દુરૂદ ભેજનેકી અહલિયત હૈ, મૈં તો યે દુઆ હી કર સકતા હૂં કે અય અલ્લાહ આપ હી મુહંમદ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ પર દુરૂદ ભેજિયે.

યે દુઆ સો ફીસદ કબૂલ હોગી

ઉલમાએ કિરામને ફરમાયા કે સારી કાઈનાતમેં કોઈ દુઆ ઐસી નહીં હૈ જિસકી સો ફીસદ કબૂલ હોનેકા યકીન હો, કૌન

શખ્સ યે કેહ સકતા હૈ કે મેરી યે દુઆ સો ફીસદ ઝરૂર કબૂલ હોગી, ઔર જૈસા મૈં કેહ રહા હૂં વૈસા હી હોગા, યે નહીં હો સકતા. લેકિન દુરૂદ શરીફ એક ઐસી દુઆ હૈ જિસકે સો ફીસદ કબૂલ હોનેકા યકીન હૈ, ઈસ લિયે કે દુઆ કરનેસે પેહલે હી અલ્લાહ તઆલાને યે એલાન ફરમા દિયા કે "ઈન્નલ્લાહ વ મલાઈકતહૂ યુસલ્લૂન અલન્નબિય્યિ" હમ ઔર હમારે ફરિશ્તે તો તુમહારી દુઆસે પેહલે હી નબી પાક પર દુરૂદ ભેજ રહે હૈં. ઈસ લિયે ઉસ દુઆકી કબૂલિયતમેં અદના શુબાકી ભી ગુંજાઈશ નહીં.

દુઆ કરનેકા અદબ

ઈસ લિયે બુઝુર્ગોંને દુઆ કરનેકા યે અદબ સિખા દિયા કે જબ તુમ અપને કિસી મકસદકે લિયે દુઆ કરો, તો ઉસ દુઆસે પેહલે ઔર બાદમેં દુરૂદ શરીફ પઢ લો, ઈસ લિયે કે દુરૂદ શરીફકા કબૂલ હોના તો યકીની હી હૈ, ઔર અલ્લાહ તઆલાકી શાને કરીમીસે યે બઈદ હૈ કે પેહલી દુઆકો કબૂલ ફરમા લેં ઔર આખરી દુઆકો કબૂલ ફરમા લેં ઔર દરમિયાનકી દુઆકો કબૂલ ન ફરમાએં, લિહાઝા જબ દુરૂદ શરીફ પઢકર ફિર અપને મકસદકે લિયે દુઆ કરોગે તો ઈન્શા અલ્લાહ ઉસ દુઆકો ભી ઝરૂર કબૂલ ફરમાએંગે. ઈસ લિયે દુઆ કરનેકા યે અદબ સિખા દિયા કે પેહલે અલ્લાહ તઆલાકી હમ્દો સના કરો. ફિર નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ પર દુરૂદ શરીફ ભેજો, ઔર ઉસકે બાદ અપને મકાસિદકે લિયે દુઆ કરો.

દુરૂદ શરીફ પર અજરો સવાબ

ઔર ફિર દુરૂદ શરીફ પળહને પર અલ્લાહ તઆલાને અજરો સવાબ ભી રખ્ખા હૈ, ફરમાયા કે જો શખ્સ નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ પર એક મરતબા દુરૂદ શરીફ ભેજે તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ પર દસ રહમતેં નાઝિલ ફરમાતે હૈં, એક રિવાયતમેં હૈ કે દસ ગુનાહ મઆફ ફરમાતે હૈં, ઔર દસ દરજાત બુલંદ ફરમાતે હૈં. (નસાઈ, કિતાબુસ્સહવ)

હઝરત અબ્દુર્રહમાન બિન ઔફ (રદિ.) ફરમાતે હૈં કે એક દિન હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ આબાદીસે નિકલ કર એક ખજૂરકે બાગમેં પહોંચે ઔર સિજદેમેં ગિર ગએ, મૈં ઈન્તિઝાર કરનેકે લિયે બૈઠ ગયા તાકે જબ આપ ફારિગ હો જાએં તો ફિર બાત કરૂં, લેકિન આપકા સિજદા ઈતના તવીલ (લમ્બા) થા કે મુઝે બૈઠે બૈઠે ઔર ઈન્તિઝાર કરતે કરતે બહોત દેર હો ગઈ, હત્તાકે મેરે દિલમેં યે ખયાલ આને લગા કે કહીં આપકી રૂહ મુબારક તો પરવાઝ નહીં કર ગઈ, ઔર યે સોચા કે આપકા હાથ હિલાકર દેખૂં. કાફી દેરકે બાદ જબ સિજદાસે ઉઠે તો દેખા કે આપકે ચેહરે પર બળી બશાશતકે આસાર હૈં, મૈંને પૂછા કે યા રસૂલલ્લાહ! આજ મૈંને ઐસા મંઝર દેખા જો પેહલે નહીં દેખા થા, વો યે કે આપને આજ ઈતના લમ્બા સિજદા ફરમાયા કે ઉસસે પેહલે ઈતના લમ્બા સિજદા નહીં ફરમાયા, ઔર મેરે દિલમેં યે ખયાલ આને લગા કે કહીં આપકી રૂહ પરવાઝ ન કર ગઈ હો, ઉસકી ક્યા વજહ થી?

હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમને જવાબમેં

ફરમાયા કે બાત યે હૈ કે હઝરત જિબ્રઈલ (અલૈ.) ને આકર કહા કે મૈં તુમહેં બશારત સુનાતા હૂં કે અલ્લાહ તઆલાને ફરમાયા કે જો શખ્સ ભી એક બાર આપ પર દુરૂદ ભેજેગા, મૈં ઉસ પર રહમત નાઝિલ કરૂંગા. ઔર જો શખ્સ આપ પર સલામ ભેજેગા મૈં ઉસ પર સલામ ભેજૂંગા, ઈસ ખુશખબરી ઔર ઈન્આમકે શુક્રમેં મૈંને યે સિજદા કિયા. (મુસ્નદે અહમદ જિ.૧, સ.૧૯૧)

દુરૂદ શરીફ ફઝાઈલકા મજમૂઆ

ઔર ફિર દુરૂદ શરીફ ઐસી અફઝલ ઈબાદત હૈ કે "ઝિક્ર" ઉસકે અંદર મૌજૂદ હૈ. હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકે એહસાનાતકા એ'તિરાફ ઉસમેં હૈ. દુઆકી ફઝીલત ઉસમેં હૈ. બેશુમાર ફઝાઈલ દુરૂદ શરીફમેં જમા હૈં. લિહાઝા જબ યે દુરૂદ શરીફ ઈતની ફઝીલતવાલા હૈ તો આદમી ફિર ભી ઈતના બખીલ બન જાએ કે જબ નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકા ઝિક્ર મુબારક આએ તો એક મરતબા ભી દુરૂદ ન ભેજે? ઈસ લિયે હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમને ફરમાયા કે મોમિનકે બખીલ હોનેકે લિયે યે કાફી હૈ કે ઉસકે સામને મેરા નામ આએ ઔર વો મુઝ પર દુરૂદ ન ભેજે.

દુરૂદ શરીફ ન પઢને પર વઈદ

એક મરતબા હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ મસ્જિદે નબવીમેં ખુત્બા દેનેકે લિયે તશરીફ લાએ. જિસ વક્ત

મિમ્બરકી પેહલી સીડી પર કદમ રખ્ખા, ઉસ વક્ત ઝબાનસે ફરમાયા "આમીન", ફિર જિસ વક્ત દૂસરી સીડી પર કદમ રખ્ખા, ઉસ વક્ત ફિર ફરમાયા "આમીન", ફિર જિસ વક્ત તીસરી સીડી પર કદમ રખ્ખા. ફિર ફરમાયા "આમીન". ઉસકે બાદ આપને ખુત્બા દિયા. જબ આપ ખુત્બાસે ફારિગ હોકર નીચે તશરીફ લાએ તો સહાબાને સવાલ કિયા કે યા રસૂલલ્લાહ! આજ આપને મિમ્બર પર જાતે હુએ (બગૈર કિસી દુઆકે) તીન મરતબા "આમીન" કહા. ઉસકી ક્યા વજહ હૈ? હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમને જવાબ દિયા કે બાત દર અસલ યે હૈ કે જિસ વક્ત મૈં મિમ્બર પર જાને લગા. ઉસ વક્ત જિબ્રઈલ (અલૈ.) મેરે સામને આ ગએ, ઉનહોંને તીન દુઆએં કીં, ઔર મૈંને ઉન દુઆઓં પર "આમીન" કહા. હકીકતમેં વો દુઆએં નહીં થીં, બલ્કે બદદુઆએં થીં.

આપ તસવ્વુર કરેં કે મસ્જિદે નબવી જૈસા મુકદ્દસ મકામ હૈ, ઔર ગાલિબન જુમ્આકા દિન હૈ, ઔર ખુત્બએ જુમ્આકા વક્ત હૈ જો કબૂલિયતે દુઆકા વક્ત હોતા હૈ, ઔર દુઆ કરનેવાલે જિબ્રઈલ (અલૈ.) હૈં, ઔર "આમીન" કેહનેવાલે હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ હૈં, કિસી દુઆકી કબૂલિયતકી ઉસસે ઝિયાદા ક્યા ગારંટી હો સકતી હૈ, જિસમેં ઈતની ચીઝેં જમા હો જાએં.

ફિર ફરમાયા કે પેહલી દુઆ હઝરત જિબ્રઈલ (અલૈ.) ને યે કી કે વો શખ્સ બરબાદ હો જાએ જો અપને વાલિદૈનકો બુઢાપેકી હાલતમેં પાએ ઔર ફિર ઉનકી ખિદમત કરકે અપને ગુનાહોંકી મગફિરત ન કરા લે ઔર જન્નત હાસિલ ન કર લે.

ઈસ લિયે કે બાઝ ઔકાત વાલિદૈન ઔલાદકી ઝરાસી બાત ઔર ખિદમત પર ખૂશ હોકર દુઆએં દે દેતે હૈં ઔર ઈન્સાનકી મગફિરતકા સામાન હો જાતા હૈ, લિહાઝા જિસકે વાલિદૈન બુઢ્ઢે હોં ઔર વો ઉનકી ખિદમત કરકે જન્નતકા પરવાના હાસિલ ન કર સકે, ઔર અપને ગુનાહોંકો મઆફ ન કરા સકે તો ઐસા શખ્સ હલાક વ બરબાદ હોનેકે લાઈક હૈ. યે બદદુઆ હઝરત જિબ્રઈલ (અલૈ.) ને કી ઔર હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમને ઉસ પર "આમીન" કહી.

દૂસરી બદદુઆ યે કી કે વો શખ્સ હલાક હો જાએ, જિસ પર રમઝાનુલ મુબારકકા પુરા મહીના ગુઝર જાએ, ઉસકે બાવજૂદ વો અપને ગુનાહોંકી મગફિરત ન કરા લે. ક્યૂંકે રમઝાનુલ મુબારકમેં અલ્લાહ તઆલાકી રહમત મગફિરતકે બહાને ઢૂંઢતી હૈ.

તીસરી બદદુઆ યે થી કે વો શખ્સ હલાક વ બરબાદ હો જાએ જિસકે સામને મેરા નામ લિયા જાએ ઔર વો મુઝ પર દુરૂદ ન ભેજે. દુરૂદ શરીફ ન પઢને પર ઈતની સખ્ત વઈદ હૈ, લિહાઝા જબ ભી હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકા નામે નામી આએ તો આપ પર દુરૂદ શરીફ પઢના ચાહિયે.

મુખ્તસર તરીન દુરૂદ શરીફ

અસલ દુરૂદ શરીફ તો "દુરૂદે ઈબ્રાહીમી" હૈ, જો અભી મૈંને પઢકર સુનાયા, જિસકો નમાઝકે અંદર ભી પઢતે હૈં. અગરચે દુરૂદ શરીફકે ઔર ભી અલ્ફાઝ હૈં લેકિન તમામ ઉલમાકા

ઈસ પર ઈત્તિફાક હૈ કે અફઝલ દુરૂદ શરીફ "દુરૂદે ઈબ્રાહીમી" હૈ, ક્યૂંકે હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમને બરાહે રાસ્ત સહાબાકો યે દુરૂદ સિખાયા કે ઈસ તરહ મુઝ પર દુરૂદ ભેજા કરો. અલબત્તા જબ ભી હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકા ઈસ્મે મુબારક આએ તો હર મરતબા ચૂંકે દુરૂદે ઈબ્રાહીમીકા પઢના મુશ્કિલ હોતા હૈ, ઈસ લિયે દુરૂદ શરીફકા આસાન ઔર મુખ્તસર જુમ્લા યે તજવીઝ કર દિયા કે,

"સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ"

ઉસકે માઅના યે હૈં કે અલ્લાહ તઆલા ઉન પર દુરૂદ ભેજે, ઔર સલામ ભેજે, ઉસમેં દુરૂદ ભી હો ગયા, સલામ ભી હો ગયા, લિહાઝા અગર હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકા ઈસ્મે ગિરામી સુનતે વક્ત સિર્ફ "સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ" કેહ લિયા જાએ યા લિખતે વક્ત સિર્ફ "સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ" લિખ દિયા જાએ તો દુરૂદ શરીફકી ફઝીલત હાસિલ હો જાતી હૈ.

"સલઅમ" યા સિર્ફ "સ" લિખના દુરૂસ્ત નહીં

લેકિન બહોતસે હઝરાતકો યે ભી લમ્બા લગતા હૈ, માલૂમ નહીં હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકા ઈસ્મે ગિરામી લિખનેકે બાદ "સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ" લિખનેમેં ઉનકો ઘભરાહટ હોતી હૈ. યા વક્ત ઝિયાદ લગતા હૈ, યા રોશનાઈ ઝિયાદા ખર્ચ હોતી હૈ, ચુનાંચે "સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ"

લિખનેકે બજાએ "સલઅમ" લિખ દેતે હૈં, યા બાઝ લોગ સિર્ફ "સ" લિખ દેતે હૈં. દુનિયાકે દૂસરે સારે કામોંમેં ઈખ્તિસારકી ફિકર નહીં હોતી, સારા ઈખ્તિસાર હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકે નામકે સાથ દુરૂદ શરીફ લિખનેમેં આતા હૈ. યે કિતની બળી મેહરૂમી ઔર બુખ્લકી બાત હૈ. અરે! પૂરા "સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ" લિખનેમેં કયા બિગડ જાએગા?

દુરૂદ શરીફ લિખનેકા સવાબ

હાલાંકે હદીસ શરીફમેં હૈ કે અગર ઝબાનસે એક મરતબા દુરૂદ શરીફ પળ્હો તો ઉસ પર અલ્લાહ તઆલા દસ રહમતેં નાઝિલ ફરમાતે હૈં, દસ નેકિયાં ઉસકે નામએ આમાલમેં લિખતે હૈં, ઔર દસ ગુનાહ મઆફ ફરમાતે હૈં. ઔર અગર તહરીરમેં "સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ" કોઈ શખ્સ લિખ્ખે તો હદીસ શરીફમેં આતા હૈ કે જબ તક વો તહરીર બાકી રહેગી ઉસ વક્ત તક ફરિશ્તે મુસલસલ ઉસ પર દુરૂદ ભેજતે રહેંગે.

(ઝાદુસ્સઈદ, હઝરત થાનવી રહ.)

ઈસસે માલૂમ હુવા કે તહરીરમેં "સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ" લિખ્ખા તો અબ જો શખ્સ ભી ઉસ તહરીરકો પળ્હેગા, ઉસકા સવાબ લિખનેવાલેકો ભી મિલેગા, લિહાઝા લિખનેકે વક્ત મુખ્તસરન "સ" યા "સલઅમ" લિખના યે બળી બખીલી, કંજૂસી ઔર મેહરૂમીકી બાત હૈ, ઈસ લિયે કભી ઐસા નહીં કરના ચાહિયે.

મુહદ્દિસીને ઈઝામ મુકર્રબ બંદે હૈં

ઈલ્મે હદીસકે ફઝાઈલ ઔર સીરતે તય્યિબાકે ફઝાઈલકે બયાનમેં ઉલમાએ કિરામને એક બાત યે ભી લિખ્ખી હૈ કે ઉસ ઈલ્મકે પળ્હનેવાલે ઔર પળ્હાનેવાલેકો બાર બાર દુરૂદ શરીફ પળ્હનેકી તૌફીક હોતી હૈ, ક્યૂંકે જબ ભી હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકા ઝિક્ર મુબારક આએગા, વો શખ્સ "સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ" કહેગા, ઈસ લિયે ઉસકો ઝિયાદાસે ઝિયાદા દુરૂદ શરીફ ભેજનેકી તૌફીક હો જાતી હૈ, ચુનાંચે ફરમાયા ગયા કે મુહદ્દિસીને ઈઝામ જો ઈલ્મે હદીસકે સાથ ઈશ્તિગાલ રખતે હૈં, વો અલ્લાહ તઆલાકે સબસે ઝિયાદા મુકર્રબ બંદે હૈં, ઈસ લિયે કે યે દુરૂદ શરીફ ઝિયાદા ભેજતે હૈં. યે દુરૂદ શરીફ ઈતની ફઝીલતકી ચીઝ હૈ. અલ્લાહ તઆલા હમ સબકો ઉસમેં ઈશ્તિગાલકી તૌફીક અતા ફરમાએ ઔર ઉસકી કદર કરનેકી તૌફીક અતા ફરમાએ, આમીન.

મલાઈકહ દુઆએ રહમત કરતે હૈં

હઝરત આમિર બિન રબીઆ (રદિ.) ફરમાતે હૈં કે મૈંને હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમસે સુના કે જો શખ્સ મુઝ પર દુરૂદ ભેજતા હૈ તો જબ તક વો દુરૂદ ભેજતા રેહતા હૈ, મલાઈકહ ઉસકે લિયે રહમતકી દુઆ કરતે રેહતે હૈં, અબ જિસકા દિલ ચાહે, મલાઈકહકી દુઆએ રહમત અપને લિયે કમ કર લે યા ઝિયાદા કર લે.

દસ રહમતેં, દસ મરતબા સલામતી

હઝરત અબૂ તલહા (રદિ.) ફરમાતે હૈં કે એક દિન હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ઈસ તરહ તશરીફ લાએ કે આપકે ચેહરે પર બશાશત ઔર ખૂશીકે આસાર થે, ઔર આકર ફરમાયા કે મેરે પાસ હઝરત જિબ્રઈલ (અલૈ.) તશરીફ લાએ. ઔર ઉનહોંને આકર ફરમાયા કે અય મુહંમદ! અલ્લાહ તઆલા ફરમા રહે હૈં કે ક્યા આપકે રાઝી હોનેકે લિયે યે બાત કાફી નહીં હૈ કે આપકી ઉમ્મતમેંસે જો બંદા ભી આપ પર દુરૂદ ભેજેગા તો મૈં ઉસ પર દસ રહમતેં નાઝિલ કરૂંગા, ઔર જો બંદા આપ પર સલામ ભેજેગા તો મૈં ઉસ પર દસ મરતબા સલામતી નાઝિલ કરૂંગા.

દુરૂદ શરીફ પહોંચાનેવાલે મલાઈકહ

હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને મસઊદ (રદિ.) ફરમાતે હૈં કે હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમને ઈરશાદ ફરમાયા કે અલ્લાહ તઆલાકે બહોતસે ફરિશ્તે ઐસે હૈં જો ઝમીનમેં ઘૂમતે ફિરતે હૈં, ઔર જો કોઈ બંદા મુઝ પર સલામ ભેજતા હૈ, વો ફરિશ્તે ઉસ સલામકો મુઝ તક પહોંચા દેતે હૈં.

એક ઔર હદીસમેં હૈ કે જબ કોઈ બંદા હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ પર દુરૂદ ભેજતા હૈ તો વો દુરૂદ હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકે પાસ નામ લેકર પહોંચાયા જાતા હૈ કે આપકી ઉમ્મતમેંસે ફલાં બિન ફલાંને આપકી ખિદમતમેં દુરૂદ શરીફકા યે તોહફા ભેજા હૈ. ઈન્સાનકી ઉસસે બળી ક્યા

સઆદત હોગી કે નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી અંજુમનમેં ઉસકા નામ પહોંચ જાએ.

(કન્ઝુલ ઉમ્માલ હદીસ નં.-૨૨૧૮)

મૈં ખૂદ દુરૂદ સુનતા હૂં

એક હદીસ શરીફમેં હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમને ફરમાયા કે જબ મેરા કોઈ ઉમ્મતી દૂરસે મુઝ પર દુરૂદ ભેજતા હૈ તો ઉસ વક્ત ફરિશ્તોંકે ઝરીઆ વો દુરૂદ મુઝ તક પહોંચાયા જાતા હૈ, ઔર જબ કોઈ ઉમ્મતી મેરી કબર પર આકર દુરૂદ ભેજતા હૈ, ઔર યે કેહતા હૈ કે "અસ્સલાતુ વસ્સલામુ અલૈક યા રસૂલલ્લાહ" ઉસ વક્ત મૈં ખૂદ ઉસકે દુરૂદ વ સલામકો સુનતા હૂં, (કન્ઝુલ ઉમ્માલ, હદીસ નંબર ૨૧૬૫) અલ્લાહ તઆલાને હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકો કબ્રમેં એક ખાસ કિસમકી હયાત અતા ફરમાઈ હુઈ હૈ, ઈસ લિયે વો સલામ આપ ખૂદ સુનતે હૈં, ઔર ઈસી વજહસે ઉલમાને ફરમાયા કે જબ કોઈ આંપકી કબર પર જાકર દુરૂદ ભેજે તો યે અલ્ફાઝ કહે,

"અસ્સલાતુ વસ્સલામુ અલૈક યા રસૂલલ્લાહ"

ઔર જબ દૂરસે દુરૂદ શરીફ ભેજે તો ઉસ વક્ત દુરૂદે ઈબ્રાહીમી પઢે,

દુઃખ, પરેશાનીકે વક્ત દુરૂદ શરીફ પઢેં

મેરે શેખ હઝરત ડાકટર અબ્દુલ હય સાહબ (રહ.) ને

એક મરતબા ફરમાયા કે જબ આદમીકો કોઈ દુઃખ ઔર પરેશાની હો, યા કોઈ બીમારી હો, યા કોઈ ઝરૂરત ઔર હાજત હો તો અલ્લાહ તઆલાસે દુઆ તો કરની ચાહિયે કે યા અલ્લાહ! મેરી ઈસ હાજતકો પૂરા ફરમા દીજિયે, મેરી ઈસ પરેશાની ઔર બીમારીકો દૂર ફરમા દીજિયે, લેકિન એક તરીકા ઐસા બતાતા હૂં કે ઉસકી બરકતસે અલ્લાહ તઆલા ઉસકી હાજતકો ઝરૂર હી પૂરા ફરમા દેંગે. વો યે હૈ કે કોઈ પરેશાની હો, ઉસ વક્ત દુરૂદ શરીફ કસરતસે પઢેં, ઉસ દુરૂદ શરીફકી બરકતસે અલ્લાહ તઆલા ઉસ પરેશાનીકો દૂર ફરમા દેંગે.

હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી દુઆએં હાસિલ કરેં

દલીલ ઉસકી યે હૈ કે સીરતે તય્યિબહમેં યે બાત લિખ્ખી હુઈ હૈ કે જબ કોઈ શખ્સ હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી ખિદમતમેં કોઈ હદિયા લાતા તો આપ ઉસ બાતકી કોશિશ ફરમાતે કે ઉસકે જવાબમેં ઉસસે બેહતર તોહફા ઉસકી ખિદમતમેં પેશ કરૂં, તાકે ઉસકી મકાફાત હો જાએ, સારી ઝિંદગી આપને ઉસ પર અમલ ફરમાયા. યે દુરૂદ શરીફ ભી હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી ખિદમતમેં હદિયા હૈ, ઔર ચૂંકે સારી ઝિંદગીમેં આપકા યે મામૂલ થા કે જવાબમેં ઉસસે બઢકર હદિયા દેતે થે, તો આજ જબ મલાઈકહ દુરૂદ શરીફ આપકી ખિદમતમેં પહોંચાએંગે કે આપકે ફલાં ઉમ્મતીને આપકી ખિદમતમેં દુરૂદ શરીફકા યે તોહફા ભેજા હૈ તો ગાલિબ ગુમાન

યે હૈ કે હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ઉસ હદિયાકા ભી જવાબ દેંગે, વો જવાબી હદિયા યે હોગા કે વો અલ્લાહ તઆલાસે દુઆ કરેંગે કે જિસ તરહ ઉસ બંદેને મુઝે હદિયા ભેજા, અય અલ્લાહ! ઉસ બંદેકી હાજતેં ભી આપ પૂરી ફરમા દેં, ઔર ઉસકી પરેશાનિયાં દૂર ફરમા દેં. અબ ઉસ વક્ત હમ લોગ હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી ખિદમતમેં જાકર યે નહીં કેહ સકતે કે આપ હમારે હકમેં દુઆ ફરમા દીજિયે, દુઆકી દરખ્વાસ્ત કરનેકા તો કોઈ રાસ્તા નહીં હૈ. હાં, એક રાસ્તા હૈ, વો યે કે હમ દુરૂદ શરીફ કસરતસે ભેજેં, જવાબમેં હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ હમારે હકમેં દુઆ ફરમાએંગે. લિહાઝા દુરૂદ શરીફ પઢનેકા યે અઝીમ ફાઈદા હમેં હાસિલ કરના ચાહિયે. ઈસી વજહસે બહોતસે બુઝુર્ગોંસે મન્કૂલ હૈ કે વો બીમારી ઔર દુ:ખકી હાલતમેં દુરૂદ શરીફકી કસરત કિયા કરતે થે. ઈસ લિયે દિન ભરમેં કમ અઝ કમ સો મરતબા દુરૂદ શરીફ પઢ લિયા કરેં. અગર પૂરા દુરૂદે ઈબ્રાહીમી પઢનેકી તૌફીક હો જાએ તો બહોત અચ્છા હૈ, વરના મુખ્તસર દુરૂદ પઢ લેં,

"અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા મુહમ્મદિ નિન્નબિય્યિલ્ ઉમ્મિય્યિ વ અલા આલિહી વ અસ્હાબિહી વ બારિક વ સલ્લિમ"

ઔર મુખ્તસર કરના ચાહો તો યે પઢ લેં,

"અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા મુહમ્મદિંવ્વ સલ્લિમ"

યા "સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ" પઢ લેં, લેકિન સો મરતબા ઝરૂર પઢ લેં. ઉસકી બરકતસે અજરો સવાબકે ઝખીરે ભી જમા હો જાએંગે, ઔર ઈન્શા અલ્લાહ અલ્લાહકી રહમતસે બીમારી ભી દૂર હોગી.

દુરૂદ શરીફકે અલ્ફાઝ ક્યા હોં?

એક બાત ઔર સમઝ લેં. યે દુરૂદ શરીફ પઢના એક ઈબાદત ભી હૈ, ઔર એક દુઆ ભી હૈ જો અલ્લાહ તઆલાકે હુકમ પર કી જા રહી હૈ, ઈસ લિયે દુરૂદ શરીફકે વોહી અલ્ફાઝ ઈખ્તિયાર કરને ચાહિયે જો અલ્લાહને ઔર અલ્લાહકે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમને બતાએ હૈં, ઔર ઉલમાએ કિરામને ઉસ પર મુસ્તકિલ કિતાબેં લિખ દી હૈં કે હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમસે કૌનસે કૌનસે દુરૂદ સાબિત ઔર મન્કૂલ હૈં, મસલન હાફિઝ સખાવી (રહ.) ને એક કિતાબ અરબીમેં લિખ્ખી હૈ, જિસમેં તમામ દુરૂદ શરીફ જમા કર દિયે હૈં, ઉસી તરહ હઝરત થાનવી (રહ.) ને એક રિસાલા લિખ્ખા હૈ, જિસકા નામ હૈ "ઝાદુસ્સઈદ" જિસમેં હઝરત થાનવી (રહ.) ને દુરૂદ શરીફકે વો તમામ અલ્ફાઝ ઔર સેગે જમા ફરમા દિયે હૈં જો હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમસે સાબિત હૈં, ઔર ઉનકી ફઝલીતેં બયાન ફરમાઈ હૈં.

મન ઘડત દુરૂદ શરીફ ન પઢેં

લેકિન હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમસે ઈતની કસરતસે દુરૂદ શરીફ મન્કૂલ હોનેકે બાવજૂદ લોગોંકો યે શૌક હો ગયા હૈ કે હમ અપની તરફસે દુરૂદ બનાકર પઢેંગે, ચુનાંચે કિસીને દુરૂદે તાજ ઘડ લિયા. કિસીને દુરૂદે લિખ્ખી ઘડ લિયા, વગૈરહ વગૈરહ, ઔર ઉનકે ફઝાઈલ ભી અપની તરફસે બનાકર પેશ કર દિયે કે ઉસકો પઢોગે તો યે હો જાએગા,

હાલાંકે ન તો યે અલ્ફાઝ હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમસે મન્કૂલ હૈં. ઔર ન ઉનકે યે ફઝાઈલ હૈં, બલ્કે બાઝકે તો અલ્ફાઝ ભી શરીઅતકે ખિલાફ હૈં, હત્તા કે બાઝમેં શિર્કકે કલિમાત ભી દર્જ હૈં, ઈસ લિયે સિર્ફ વો દુરૂદ શરીફ પઢના ચાહિયે જો હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમસે મન્કૂલ હૈં, દૂસરે દુરૂદ નહીં પઢને ચાહિયે, લિહાઝા હઝરત થાનવી (રહ.) કી કિતાબ "ઝાદુસ્સઈદ" હર શખ્સકો અપને ઘરમેં રખના ચાહિયે ઔર ઉસમેં બયાન કિયે હુએ દુરૂદ શરીફ પઢને ચાહિયેં.

જૂતે મુબારકકા નકશા ઔર ઉસકી ફઝીલત

ઉસ રિસાલેમેં હઝરત થાનવી (રહ.) ને એક કામકી ચીઝ ઔર એક નેઅમત ઔર દે દી હૈ, વો હૈ હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકે જૂતે મુબારકકા નકશા. ઉસ નકશેકે બારેમેં બુઝુર્ગોંકા તજુરબા યે હૈ કે સખ્ત બીમારી ઔર પરેશાનીકી હાલતમેં અગર જૂતે મુબારકકે ઉસ નકશેકો સીને પર રખ દિયા જાએ તો અલ્લાહ તઆલા ઉસકી બરકતસે પરેશાની ઔર મુસીબતકો દૂર ફરમા દેતે હૈં. ઈસ લિયે કોઈ ઘર ઉસ રિસાલેસે ખાલી નહીં હોના ચાહિયે. ઉસી તરહ શેખુલ હદીસ હઝરત મૌલાના મુહંમદ ઝકરિયા સાહબ (રહ.) કા એક રિસાલા હૈ "ફઝાઈલે દુરૂદ શરીફ" વો ભી અપને ઘરમેં રખ્ખેં ઔર પઢેં, ઔર દુરૂદ શરીફકો અપને લિયે બહોત બળી નેઅમત સમઝકર ઉસકો વઝીફા બનાએં.

દુરૂદ શરીફકા હુકમ

તમામ ઉલમાએ ઉમ્મતકા ઈસ બાત પર ઈત્તિફાક હૈ કે હર શખ્સકે ઝિમ્મે ઝિંદગીમેં કમ અઝ કમ એક મરતબા દુરૂદ શરીફ પળ્હના ફર્ઝે ઐન હૈ, ઔર બિલકુલ ઉસી તરહ ફર્ઝ હૈ જૈસે નમાઝ, રોઝા, ઝકાત ઔર હજ ફર્ઝ હૈ, ઉસકી ફરઝિયતકી દલીલ કુરઆને કરીમકી યે આયત હૈ,

ઈન્નલ્લાહ વ મલાઈકતહૂ યુસ્સલૂન અલન્નબિય્યિ, યા અય્યુહલ્લઝીન આમનૂ સલ્લૂ અલૈહિ વ સલ્લિમૂ તસ્લીમા.

ઔર ઈસકે અલાવા જબ કભી એક હી મજલિસમેં હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકા ઈસ્મે ગિરામી બારબાર આએ, ચાહે પળ્હનેમેં યા સુનનેમેં આએ તો ઉસ વક્તમેં એક મરતબા દુરૂદ શરીફ પળ્હના વાજિબ હૈ અગર નહીં પળ્હેગા તો ગુનેહગાર હોગા.

વાજિબ ઔર ફર્ઝમેં ફર્ક

વાજિબ ઔર ફર્ઝમેં અમલી એ'તિબારસે કોઈ ખાસ ફર્ક નહીં હોતા, ઈસ લિયે કે વાજિબ પર ભી અમલ કરના ઝરૂરી હૈ, ફર્ઝ પર ભી અમલ કરના ઝરૂરી હૈ, ફર્ઝકો છોડનેવાલા ભી ગુનેહગાર હોતા હૈ, ઔર વાજિબકો છોડનેવાલા ભી ગુનેહગાર હોતા હૈ. લેકિન દોનોંકે દરમિયાન ફર્ક યે હૈ કે અગર કોઈ શખ્સ ફર્ઝકા ઈન્કાર કર દે તો કાફિર હો જાતા હૈ, મસલન અગર કોઈ શખ્સ કહે કે નમાઝ ફર્ઝ નહીં હૈ (મઆઝલ્લાહ) તો વો શખ્સ મુસલમાન નહીં રહેગા. કાફિર હો જાએગા. યા રોઝાકી

ફરઝિયતકા ઈન્કાર કર દે તો કાફિર હો જાએગા. વાજિબકે ઈન્કાર કરનેસે ઈન્સાન કાફિર નહીં હોતા. અલબત્તા સખ્ત ગુનેહગાર ઔર ફાસિક હો જાતા હૈ, જૈસે અગર કોઈ શખ્સ વિત્રકી નમાઝકા ઈન્કાર કર દે કે વિત્રકી નમાઝ વાજિબ નહીં તો વો શખ્સ બહોત સખ્ત ગુનેહગાર હોગા ઔર ફાસિક હો જાએગા, અલબત્તા અમલી એતિબારસે દોનોં ઝરૂરી હૈં.

હર મરતબા દુરૂદ શરીફ પળ્હના ચાહિયે

અલબત્તા શરીઅતને ઈસ બાતકા લિહાઝ રખ્ખા હૈ કે જો હુકમ બંદાકો દિયા જાએ વો કાબિલે અમલ હો, લિહાઝા અગર એક હી મજલિસમેં હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકા ઈસ્મે ગિરામી બારબાર લિયા જાએ તો સિર્ફ એક મરતબા દુરૂદ શરીફ પળ્હનેસે વાજિબ અદા હો જાતા હૈ, અગર હર મરતબા દુરૂદ શરીફ નહીં પળ્હેગા તો વાજિબ છોડનેકા ગુનાહ નહીં હોગા, લેકિન એક મુસલમાનકે ઈમાનકા તકાઝા યે હૈ કે એક હી મજલિસમેં અગર બારબાર ભી હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકા ઝિક્ર મુબારક આએ તો હર મરતબા વો દુરૂદ શરીફ પળ્હે, અગરચે મુખ્તસરન હી "સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ" પળ્હ લે.

વુઝૂકે દૌરાન દુરૂદ શરીફ પળ્હના

બાઝ ઔકાતમેં દુરૂદ શરીફ પળ્હના મુસ્તહબ હૈ, મસલન વુઝૂ કરનેકે દૌરાન એક મરતબા દુરૂદ શરીફ પળ્હના મુસ્તહબ

હૈ, ઔર બારબાર પઢ્હતે રેહના ઔર ઝિયાદા ફઝીલતકા સબબ હૈ, ઈસ લિયે એક મુસલમાનકો ચાહિયે કે જબ તક વુઝૂમેં મશ્ગૂલ રહે દુરૂદ શરીફ પઢ્હતા રહે, ઉલમાએ કિરામને ઉસકો મુસ્તહબ કરાર દિયા હૈ.

જબ હાથ પાંવ સુન હો જાએં

ઈસી તરહ હદીસ શરીફમેં હૈ કે અગર તુમમેંસે કિસી શખ્સકા હાથ યા પાંવ સુન હો જાએ. યાની હાથ યા પાંવ સો જાએ, ઔર ઉસકી વજહસે ઉસકે અંદર એહસાસ ખતમ હો જાએ ઔર વો શલ હો જાએ. ઉસ વક્ત વો શખ્સ મુઝ પર દુરૂદ શરીફ ભેજે, "અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા મુહમ્મદિંવ્વ અલા આલિ મુહમ્મદિન્ કમા સલ્લૈત અલા ઈબ્રાહીમ વ અલા આલિ ઈબ્રાહીમ ઈન્નક હમીદુમ્મજીદ."

જબ હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમને ઉસ મૌકા પર દુરૂદ શરીફ પઢ્હનેકી તલકીન ફરમાઈ હૈ તો ઉસસે યે ઝાહિર હોતા હૈ કે દુરૂદ શરીફ પઢ્હના ઉસ બીમારીકા ઈલાજ ભી હૈ, ઔર અલ્લાહ તઆલાકી રહમતસે ઉમ્મીદ યે હૈ કે દુરૂદ શરીફ પઢ્હનેસે સુન હો જાનેકા અસર ખતમ હો જાએગા. મૈં કેહતા હૂં કે યે ઉસ બીમારીકા ઈલાજ હો યા ન હો, લેકિન એક મોમિનકો હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ પર દુરૂદ ભેજને ઔર દુરૂદ શરીફકી ફઝીલત હાસિલ કરનેકા એક મૌકા મિલા હૈ, લિહાઝા ઉસ મૌકાકો ગનીમત સમઝકર એક મુસલમાનકો ઉસ વક્ત દુરૂદ શરીફ પઢ્હના ચાહિયે.

મસ્જિદમેં દાખિલ હોતે ઔર નિકલતે વક્ત દુરૂદ શરીફ

ઈસી તરહ મસ્જિદમેં દાખિલ હોતે વક્ત ઔર મસ્જિદસે નિકલતે વક્ત ભી દુરૂદ શરીફ પઢના મુસ્તહબ હૈ, ચુનાંચે મસ્જિદમેં દાખિલ હોનેકી મસનૂન દુઆ યે હૈ "અલ્લાહુમ્મફ તહ્લી અબ્વાબ રહમતિક" ઔર મસ્જિદસે નિકલનેકી મસનૂન દુઆ યે હૈ "અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની અસ્અલુક મિન્ ફદલિક" રિવાયાતમેં આતા હૈ કે ઈન દુઆઓંકે સાથ બિસ્મિલ્લાહ ઔર દુરૂદ શરીફકા ઈઝાફા ભી કર લેના ચાહિયે, ઔર મસ્જિદમેં દાખિલ હોતે વક્ત ઈસ તરહ દુઆ પઢની ચાહિયે,

"બિસ્મિલ્લાહિ વસ્સલાતુ વસ્સલામુ અલા રસૂલિલ્લાહ, અલ્લાહુમ્મફ્ તહ્લી અબ્વાબ રહમતિક"

ઔર મસ્જિદસે નિકલતે વક્ત ઈસ તરહ દુઆ પઢની ચાહિયે,

"બિસ્મિલ્લાહિ વસ્સલાતુ વસ્સલામુ અલા રસૂલિલ્લાહ, અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની અસ્અલુક મિન્ ફદલિક"

લિહાઝા ઈન દોનોં મવાકેઅ પર દુરૂદ શરીફ પઢના મુસ્તહબ હૈ.

ઈન દુઆઓંકી હિકમત

અલ્લાહ તઆલાને મસ્જિદમેં દાખિલ હોતે વક્ત ઔર મસ્જિદસે નિકલતે વક્ત યે દો અજીબ દુઆએં તલકીન ફરમાઈ

હૈં, ફરમાયા કે દાખિલ હોતે વક્ત યે દુઆ કરો કે અય અલ્લાહ, મેરે લિયે અપની રહમતકે દરવાઝે ખોલ દે, ઔર મસ્જિદસે નિકલતે વક્ત યે દુઆ કરો કે અય અલ્લાહ, મૈં આપસે આપકા ફઝલ માંગતા હૂં. ગોયા કે મસ્જિદમેં દાખિલ હોતે વક્ત રહમતકી દુઆ માંગી, ઔર મસ્જિદસે નિકલતે વક્ત ફઝલકી દુઆ માંગી, ઉલમાને ઈન દોનોં દુઆઓંકી હિકમત યે બયાન ફરમાઈ કે કુરઆને કરીમ ઔર અહાદીસે મુબારકામેં આમ તૌર પર “રહમત” કા ઈતલાક આખિરતકી નેઅમતોં પર હોતા હૈ, ચુનાંચે જબ કિસીકા ઈન્તિકાલ હો જાતા હૈ તો ઉસકે લિયે “રહમતુલ્લાહ” યા “રહમતુલ્લાહિ અલૈહ” કે અલ્ફાઝસે દુઆ કી જાતી હૈ, યાની અલ્લાહ તઆલા ઉસ પર રહમ ફરમાએ. ઔર “ફઝલ” કા ઈતલાક આમ તૌર પર દુનિયાવી નેઅમતોં પર હોતા હૈ, મસલન માલ ઔર દૌલત, બીવી બચ્ચે, ઘરબાર, રોઝી કમાનેકે અસ્બાબ વગૈરહ કો “ફઝલ” કહા જાતા હૈ. લિહાઝા મસ્જિદમેં દાખિલ હોતે વક્ત યે દુઆ કરો કે અય અલ્લાહ! મેરે લિયે રહમતકે દરવાઝે ખોલ દીજિયે, યાની આખિરતકી નેઅમતોંકે દરવાઝે ખોલ દીજિયે, ઔર મસ્જિદમેં દાખિલ હોનેકે બાદ મુઝે ઐસી ઈબાદત કરનેકી તૌફીક અતા ફરમાઈયે, ઔર ઈસ તરહ આપકા ઝિક્ર કરનેકી તૌફીક અતા ફરમાઈયે, જિસકે ઝરીઆ આપકી રહમતકે યાની આખિરતકી નેઅમતોંકે દરવાઝે મુઝ પર ખુલ જાએં ઔર આખિરતકી નેઅમતેં મુઝે હાસિલ હો જાએં.

ઔર ચૂંકે મસ્જિદસે નિકલનેકે બાદ યા તો આદમી અપને ઘર જાએગા, યા મુલાઝિમતકે લિયે દફતરમેં જાએગા, યા અપની

દુકાન પર જાએગા ઔર રોઝી હાસિલ કરેગા, ઈસ લિયે ઉસ મૌકા પર યે દુઆ તલકીન ફરમાઈ કે અય અલ્લાહ! મુઝ પર અપને ફઝલકે દરવાઝે ખોલ દીજિયે, યાની દુનિયાવી નેઅમતોંકે દરવાઝે ખોલ દીજિયે.

આપ ગૌર કરેં કે અગર ઈન્સાનકી સિર્ફ યે દો દુઆએં કબૂલ હો જાએં તો ફિર ઈન્સાનકો ઔર ક્યા ચાહિયે? ઈસ લિયે કે દુનિયામેં અલ્લાહકા ફઝલ મિલ ગયા ઔર આખિરતમેં અલ્લાહકી રહમત હાસિલ હો ગઈ, "અલ્લાહ તઆલા હમ સબકે હકમેં ઈન દોનોં દુઆઓંકો કબૂલ ફરમાએ, આમીન." ઔર જબ યે અઝીમુશ્શાન દુઆએં કરો તો ઉસસે પેહલે હમારે નબી મુહંમદ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ પર દુરૂદ ભેજ દિયા કરો, ઈસ લિયે કે જબ તુમ હમારે નબી સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ પર દુરૂદ ભેજોગે તો ચૂંકે વો દુરૂદ તો હમેં કબૂલ હી કરના હૈ, યે મુમકિન નહીં કે હમ ઉસકો કબૂલ ન કરેં. ઈસ લિયે હમ તો કુબૂલિયતકા પેહલેસે એલાન કર ચુકે હૈં, ઔર જબ હમ દુરૂદ શરીફ કબૂલ કરેંગે તો ઉસકે સાથ તુમહારી યે દુઆએં ભી કબૂલ કર લેંગે, ઔર અગર યે દુઆએં કબૂલ હો ગઈ તો દુનિયા વ આખિરતકી નેઅમતેં હાસિલ હો ગઈ. ઈસ લિયે મસ્જિદમેં જાતે વક્ત ઔર નિકલતે વક્ત દુરૂદ શરીફ ઝરૂર પળ્હ લિયા કરો.

અહમ બાતસે પેહલે દુરૂદ શરીફ

ઈસી તરહ હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમને ફરમાયા કે જબ આદમી કોઈ અહમ બાત કરના શુરૂ કરે, યા અહમ બાત લિખ્ખે, તો ઉસસે પેહલે અલ્લાહ તઆલાકી હમ્દો સના કરે,

ઔર ફિર હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ પર દુરૂદ ભેજે, ઉસકે બાદ અપની બાત કહે યા લિખ્ખે, ચુનાંચે આપને દેખા હોગા કે તકરીરકે શુરૂમેં એક ખુત્બા પઢા જાતા હૈ, ઉસ ખુત્બામેં અલ્લાહ તઆલાકી હમ્દ ઔર તૌહીદકા બયાન હોતા હૈ, ઔર હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ પર દુરૂદ ઔર આપકી રિસાલતકા બયાન હોતા હૈ, ઔર અગર મુખ્તસર વક્ત હો તો આદમી સિર્ફ ઈતના હી કેહ દે,

"નહ્‌મદુહૂ વ નુસલ્લી અલા રસૂલિહિલ્કરીમ"

યાની હમ અલ્લાહ તઆલાકી હમ્દ કરતે હૈં ઔર હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ પર દુરૂદ ભેજતે હૈં, યા યે પઢ લે.

"અલ્હમ્દુલ્લિલ્લાહિ વ કફા વ સલામુન્ અલા ઈબાદિહિલ્ લઝીનસ્તફા"

યે ભી મુખ્તસર દુરૂદ શરીફકી એક સૂરત હૈ. લિહાઝા જબ ભી કોઈ બાત કેહની હો, યા લિખની હો, ઉસ વક્ત હમ્દ વ સલાત કેહની ચાહિયે. હમારે યહાં તો જબ કોઈ શખ્સ બાકાઈદા તકરીર કરતા હૈ ઉસ વક્ત યે પઢતા હૈ, **નહ્‌મદુહૂ વ નુસલ્લી અલા રસૂલિહિલ્કરીમ.** લેકિન સહાબએ કિરામ (રદિ.) કે યહાં યે મામૂલ થા કે કિસી ભી મસ્અલે પર બાત કરની હો ચાહે વો દુન્યવી મસાઈલ હી ક્યૂં ન હોં, મસલન ખરીદો ફરોખ્તકી બાત હો યા રિશ્તે-નાતેકી બાત હો તો બાત શુરૂ કરનેસે પેહલે હમ્દો સના ઔર દુરૂદ શરીફ પઢતે, ઉસકે બાદ અપને મકસદકી બાત કરતે. ચુનાંચે અહલે અરબકે અંદર અભી તક ઉસકી ઝલક ઔર ઉસકા નમૂના કુછ કુછ મૌજૂદ હૈ કે જબ કિસી કામકે મશ્વરેકે

લિયે બૈઠતે હૈં તો પેહલે હમ્દો સના ઔર દુરૂદ શરીફ પળ્હતે હૈં. હમારે યહાં યે સુન્નત ખતમ હોતી જા રહી હૈ, ઈસ સુન્નતકો ઝિંદા કરનેકી ઝરૂરત હૈ.

ગુસ્સાકે વક્ત દુરૂદ શરીફ પળ્હના

ઉલમાએ કિરામને ફરમાયા કે જબ આદમીકો ગુસ્સા આ રહા હો, ઔર અંદેશા યે હો કે ગુસ્સેકે અંદર કહીં આપેસે બાહિર હોકર કોઈ કામ શરીઅતકે ખિલાફ ન હો જાએ યા કહીં ઝિયાદતી ન હો જાએ, કિસીકો બુરા ભલા ન કેહ દે, યા કહીં ગુસ્સેકે અંદર મારપીટ તક નૌબત ન પહોંચ જાએ, ઉસ વક્ત ગુસ્સેકી હાલતમેં દુરૂદ શરીફ પળ્હ લેના ચાહિયે, દુરૂદ શરીફ પળ્હનેસે ઈન્શા અલ્લાહ ગુસ્સા ઠંડા હો જાએગા, વો ગુસ્સા કાબૂસે બાહિર નહીં હોગા.

અરબકે લોગોંમેં આજ તક યે બળી અચ્છી રસમ ચલી આ રહી હૈ કે જહાં કહીં દો આદમિયોંમેં કોઈ તકરાર ઔર લડાઈકી નૌબત આ ગઈ તો ફૌરન ઉસ વક્ત ઉનમેં કોઈ યા કોઈ તીસરા આદમી ઉનસે કેહતા હૈ કે, નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ પર દુરૂદ ભેજો, ઉસકે જવાબમેં દૂસરા આદમી દુરૂદ શરીફ પળ્હના શુરૂ કર દેતા હૈ, “અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા મુહમ્મદિંવ્વ અલા આલિ મુહમ્મદ” બસ ઉસી વક્ત લડાઈ ખતમ હો જાતી હૈ, ઔર દોનોં ફરીક ઠંડે પળ જાતે હૈં, ઔર દોનોંકા ગુસ્સા ખતમ હો જાતા હૈ. યે દર હકીકત ઉલમાએ કિરામકી તલકીનકા નતીજા હૈ કે ગુસ્સાકો ઠંડા કરનેકે લિયે દુરૂદ શરીફ પળ્હના બહોત મુફીદ હૈ. ઈસ લિયે ઈસકો ભી અપને દરમિયાન રિવાજ દેનેકી ઝરૂરત હૈ.

સોનેસે પેહલે દૂરૂદ શરીફ પળ્હના

ઈસી તરહ ઉલમાને ફરમાયા કે જબ આદમી સોનેકે લિયે બિસ્તર પર લેટે, ઉસ વક્ત વો પેહલે મસનૂન દુઆએં પળ્હે, ઉસકે બાદ દુરૂદ શરીફ પળ્હતે પળ્હતે સો જાએ, તાકે ઈન્સાનકી બેદારીકા આખરી કલામ દુરૂદ શરીફ હો જાએ. યે ઐસી બાતેં હૈં જિન પર અમલ કરનેમેં કોઈ મેહનત ઔર મશક્કત નહીં ઔર કોઈ વક્ત ભી ખર્ચ નહીં હોતા, ઈસ લિયે કે તુમ સોનેકે લિયે લેટે હો, કોઈ ઔર કામ તો કર નહીં સકતે, ઈસ લિયે દુરૂદ શરીફ પળ્હતે રહો, યહાં તકકે નીંદ આ જાએ. તાકે તુમહારે આમાલકા ખાતમા બિલ્ખૈર હો જાએ, ઈસકો ભી અપના મામૂલ બના લેનેકી ઝરૂરત હૈ, બહરહાલ, યે વો મવાકેઅ થે, જિનમેં દુરૂદ શરીફ પળ્હના ઉલમાને મુસ્તહબ બતાયા હૈ, ઉનકો અપને મામૂલાતમેં દાખિલ કર લેના ચાહિયે.

રોઝાના તીનસો મરતબા દુરૂદ શરીફ

બાઝ બુઝુર્ગોંને ફરમાયા કે કમ અઝ કમ સુબહ વ શામ તીનસો મરતબા દુરૂદ શરીફ પળ્હના ચાહિયે, હઝરત મૌલાના રશીદ અહમદ ગંગોહી (રહ.) સે મન્કૂલ હૈ કે વો અપને મુતવસ્સિલીનકો તલકીન ફરમાયા કરતે થે કે કમ અઝ કમ દિનમેં તીનસો મરતબા દુરૂદ શરીફ પળ્હ લિયા કરો, ઔર ઈન્શા અલ્લાહ ઉસકી વજહસે કસરતસે દુરૂદ શરીફ પળ્હનેવાલોંમેં તુમહારા શુમાર હો જાએગા. વરના કમ અઝ કમ સો (૧૦૦)

મરતબા તો ઝરૂર હી પળ્હ લિયા કરો. અલ્લાહ તઆલા હમ સબકો ઉસકી તૌફીક અતા ફરમાએ. આમીન.

દુરૂદ શરીફ મુહબ્બત બળ્હાનેકા ઝરીઆ

ઔર દુરૂદ શરીફ પળ્હને પર આખિરતમેં જો નેકિયાં ઔર જો અજરો સવાબ મિલતા હૈ વો તો મિલેગા, લેકિન દુનિયામેં ઉસકા ફાઈદા યે હૈ કે જો શખ્સ જિતની કસરતસે દુરૂદ શરીફ પળ્હેગા, ઉતના હી હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી મુહબ્બતમેં ઈઝાફા હોગા, ઔર જિતની હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી મુહબ્બત બળ્હેગી, ઉતને હી ઈન્સાન પર સલાહ વ ફલાહકે દરવાઝે ખુલતે જાએંગે. હદીસ શરીફમેં હૈ કે એક સહાબીને પૂછા, યા રસૂલલ્લાહ! કયામત કબ આએગી? આપને પૂછા કે તુમને ઉસકી ક્યા તૈયારી કી હૈ? સહાબીને ફરમાયા કે યા રસૂલલ્લાહ! મૈંને બહોત ઝિયાદા નફલી નમાઝેં યા નફલ રોઝે તો નહીં રખ્ખે, લેકિન મૈં અલ્લાહ ઔર અલ્લાહકે રસૂલસે મુહબ્બત રખતા હૂં, હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમને જવાબમેં ફરમાયા,

ઈન્સાન આખિરતમેં ઉસીકે સાથ હોગા, જિસકે સાથ ઉસને દુનિયામેં મુહબ્બત કી, લિહાઝા જો શખ્સ હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમસે મુહબ્બત રખતા હોગા, આખિરતમેં અલ્લાહ તઆલા ઉસકો હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી મઈય્યત ભી અતા ફરમાએંગે. લિહાઝા દુરૂદ શરીફ પળ્હનેકા દુનિયાવી ફાઈદા યે હૈ કે હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી મુહબ્બતમેં ઈઝાફા હો જાએગા. વૈસે તો અલ્હમ્દુલિલ્લાહ હર મોમિનકે દિલમેં હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ

અલૈહિ વ સલ્લમકી મુહબ્બત હૈ, કોઈ મોમિન ઐસા નહીં હોગા, જિસકે દિલમેં હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી મુહબ્બત ન હો, લેકિન મુહબ્બતમેં ભી ફર્ક હોતા હૈ, લિહાઝા જો શખ્સ જિતના ઝિયાદા દુરૂદ શરીફ પઢનેવાલા હોગા, ઉસકે દિલમેં ઉતની હી ઝિયાદા મુહબ્બત હોગી ઔર યે દુરૂદ શરીફકા કોઈ મામૂલી ફાઈદા નહીં હૈ.

દુરૂદ શરીફ દીદારે રસૂલકા સબબ

બુઝુર્ગોંને દુરૂદ શરીફ પઢનેકા એક દુનિયાવી ફાઈદા યે ભી બતાયા હૈ કે જો શખ્સ કસરતસે દુરૂદ શરીફ પઢેગા, અલ્લાહ તઆલા ઉસકો હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકા દીદાર ભી નસીબ ફરમએંગે. અલ્લામા જલાલુદ્દીન સુયૂતી (રહ.) જો બળે દરજાકે ઉલમાએ કિરામમેંસે હૈં, યે વો બુઝુર્ગ હૈં જિનહોંને દીન વ દુનિયાકે ઉલૂમમેંસે કોઈ ઈલ્મ ઐસા નહીં છોળા, જિસ પર કોઈ કિતાબ ન લિખ્ખી હો, ઈલ્મે તફસીર પર, ઈલ્મે હદીસ પર, ફિકહ પર, બલાગત પર, નહવ પર, હિસાબ પર, ગોયા હર મૌઝૂઅ પર આપકી તસનીફ મૌજૂદ હૈ, ઔર ફિર ઈલ્મે તફસીર પર આપકી તીન કિતાબેં હૈં. જિનમેંસે એક અસ્સી (૮૦) જિલ્દોં પર મુશ્તમિલ હૈ, જિસકા નામ હૈ "મજમઉલ બહરૈન" દૂસરી તફસીર હૈ "દુર્રે મન્સૂર" ઔર તીસરી હૈ "જલાલૈન" ઉનકી લિખ્ખી હુઈ સારી કિતાબેં અગર આજ કોઈ શખ્સ પઢના ચાહે તો ઉસકે લિયે પૂરી ઉમર દરકાર હૈ. લેકિન અલ્લામા જલાલુદ્દીન સુયૂતી (રહ.) ને ચાલીસ સાલકી ઉમરકે અંદર અંદર યે તમામ તસાનીફ (કિતાબેં) લિખ્ખીં ઔર ઉસકે બાદ અપને આપકો અલ્લાહકી ઈબાદતકે લિયે ફારિગ કર લિયા.

જાગતેમેં હુઝૂરકી ઝિયારત

ઉનકે હાલાતમેં લિખ્ખા હૈ કે અલ્લાહ તઆલાને ઉનકો યે દૌલત અતા ફરમાઈ કે ૩૫ મરતબા સરકારે દો આલમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી જાગતેમેં ઔર બેદારીકી હાલતમેં ઝિયારત હુઈ, ઔર બેદારીકી હાલતમેં હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી ઝિયારત કશ્ફકી એક કિસમ હૈ, કિસીને અલ્લામા જલાલુદ્દીન સુયૂતી (રહ.) સે પૂછા કે હઝરત! હમને સુના હૈ કે આપને ૩૫ મરતબા બેદારીકી હાલતમેં હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી ઝિયારત કી હૈ? હમેં ભી બતાઈયે કે વો ક્યા અમલ હૈ જિસકી બદૌલત અલ્લાહ તઆલાને આપકો ઈસ દૌલતસે સરફરાઝ ફરમાયા? જવાબમેં ઉનહોંને ફરમાયા કે મૈં તો કોઈ ખાસ અમલ નહીં કરતા, અલબત્તા અલ્લાહ તઆલાકા મુઝ પર યે ખાસ ફઝલ રહા હૈ કે મૈં સારી ઉમર દુરૂદ શરીફ બહોત કસરતસે પઢતા રહા હૂં, ચલતે ફિરતે, ઉઠતે બૈઠતે, સોતે જાગતે મેરી યે કોશિશ હોતી હૈ કે હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ પર દુરૂદ શરીફ પઢતા રહૂં. શાયદ ઈસી અમલકી બદૌલત અલ્લાહ તઆલાને મુઝે યે દૌલત અતા ફરમાઈ હો.

હુઝૂરકી ઝિયારતકા તરીકા

બહરહાલ, બુઝુર્ગોંને લિખ્ખા હૈ કે અગર કિસી શખ્સકો નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી ઝિયારતકા શૌક હો, વો જુમ્આકી રાતમેં દો રકાત નફલ નમાઝ ઈસ તરહ પઢે કે

હર રકાતમેં સૂરએ ફાતિહાકે બાદ ૧૧ મરતબા આયતુલ કુરસી ઔર ૧૧ મરતબા સૂરએ ઈખ્લાસ પળ્હે ઔર સલામ ફેરનેકે બાદ સો મરતબા યે દુરૂદ શરીફ પળ્હે,

"અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા મુહમ્મદિ નિન્નબિય્યિલ્ ઉમ્મિય્યિ વ અલા આલિહી વ અસ્હાબિહી વ બારિક વ સલ્લિમ."

અગર કોઈ શખ્સ ચંદ મરતબા યે અમલ કરે તો અલ્લાહ તઆલા ઉસકો હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી ઝિયારત નસીબ ફરમા દેતે હૈં.

બશરતેકે શૌક ઔર તલબે કામિલ હો ઔર ગુનાહોંસે ભી બચતા હો.

હઝરત મુફતી સાહબ (રહ.) કા મઝાક

લેકિન સચ્ચી બાત યે હૈ કે હમ કહાં? ઔર નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી ઝિયારત કહાં? ચુનાંચે મેરે વાલિદ માજિદ હઝરત મુફતી મુહમ્મદ શફીઅ સાહબ (રહ.) કી ખિદમતમેં એક સાહબ આએ, ઔર કહા હઝરત! મુઝે કોઈ ઐસા વઝીફા બતા દીજિયે જિસકી બરકતસે હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી ઝિયારત નસીબ હો જાએ, હઝરત વાલિદ સાહબ (રહ.) ને ફરમાયા, ભાઈ, તુમ બળે હૌસલાવાલે આદમી હો કે તુમ ઈસ બાતકી તમન્ના કર રહે હો કે સરકારે દો આલમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી ઝિયારત હો જાએ, હમેં તો યે હૌસલા નહીં હોતા કે યે તમન્ના ભી કરેં, ઈસ લિયે કે હમ કહાં? ઔર નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી ઝિયારત કહાં? ઔર અગર ઝિયારત હો જાએ તો ઉસકે આદાબ,

ઉસકે હુકૂક ઔર ઉસકે તકાઝે કિસ તરહ પૂરે કરેંગે, ઈસ લિયે ખૂદ ઉસકે હાસિલ કરનેકી ન તો કોશિશ કી, ઔર ન કભી ઈસ કિસમકે અમલ સીખનેકી નૌબત આઈ જિસકે ઝરીઆ હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી ઝિયારત હો જાએ, અલબત્તા અગર અલ્લાહ તઆલા અપને ફઝલસે ખૂદ હી ઝિયારત કરા દેં તો યે ઉનકા ઈન્આમ હૈ, ઔર જબ ખૂદ કરાએંગે તો ફિર ઉસકે આંદાબકી ભી તૌફીક બખ્શેંગે.

હઝરત મુફતી સાહબ (રહ.) ઔર રોઝએ અકદસકી ઝિયારત

હઝરત વાલિદ સાહબ (રહ.) જબ રોઝએ અકદસ પર હાઝિર હોતે તો કભી રોઝએ અકદસકી જાલીકે કરીબ નહીં જાતે થે. બલ્કે હમેશાકા યે મામૂલ દેખા કે જાલીકે કરીબ દો સુતૂન હૈં ઉસ સુતૂનસે લગકર ખળે હો જાતે, ઔર અગર કોઈ આદમી ખળા હોતા તો ઉસકે પીછે જાકર ખળે હો જાતે.

એક દિન ખૂદ ફરમાને લગે કે એક મરતબા મેરે દિલમેં યે ખયાલ પૈદા હુવા કે શાયદ તુ બળા શકીયુલ કલ્બ હૈ, ઈસ વજહસે જાલિયોંકે કરીબ હોનેકી કોશિશ નહીં કર રહા હૈ. ઔર યે અલ્લાહકે બંદે હૈં જો જાલીકે કરીબ હોને ઔર ઉસસે ચિમટનેકી કોશિશ કર રહે હૈં, ઔર સરકારે દો આલમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકા જિતના કુર્બ હાસિલ હો જાએ વો નેઅમત હી નેઅમત હૈ, લેકિન મૈં ક્યા કરૂં કે મેરા કદમ આગે બળ્હતા હી નહીં, જૈસે હી મુઝે યે ખયાલ આયા ઉસી વક્ત મુઝે યે મેહસૂસ હુવા કે રોઝએ અકદસકી

તરફસે યે આવાઝ આ રહી હૈ કે,

"યે બાત લોગોં તક પહોંચા દો કે જો શખ્સ હમારી સુન્નતોં પર અમલ કરતા હૈ વો હમસે કરીબ હૈ, ખ્વાહ હઝારોં મીલ દૂર હો, ઔર જો શખ્સ હમારી સુન્નતોં પર અમલ પૈરા નહીં હૈ વો હમસે દૂર હૈ, ખ્વાહ વો હમારી જાલિયોંસે ચિમટા ખળા હો."

ચૂંકે ઉસમેં હુકમ ભી થા કે "લોગોં તક યે બાત પહોંચા દો" ઈસ લિયે મેરે વાલિદ સાહબ અપની તકારીર ઔર ખુતબાતમેં યે બાત લોગોંકે સામને બયાન ફરમાતે થે, લેકિન અપના નામ ઝિક્ર નહીં કરતે થે, બલ્કે યે ફરમાતે કે એક ઝિયારત કરનેવાલેને જબ રોઝએ અકદસકી ઝિયારત કી તો ઉસકો રોઝએ અકદસ પર યે આવાઝ સુનાઈ દી. લેકિન એક મરતબા તન્હાઈમેં બતાયા કે યે વાકિઆ મેરે હી સાથ પેશ આયા થા.

અસલ ચીઝ સુન્નતકી ઈત્તિબાઅ

હકીકત યે હૈ કે અસલ ચીઝ નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી સુન્નતકી ઈત્તિબાઅ હૈ, અગર યે હાસિલ હો તો ફિર ઈન્શા અલ્લાહ નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકા કુર્બ ભી હાસિલ હૈ. ખુદા ન કરે, અગર યે ચીઝ હાસિલ નહીં તો આદમી ચાહે કિતના હી કરીબ પહોંચ જાએ, રોઝએ અકદસકી જાલિયાં તો ક્યા, બલ્કે હુજરએ અકદસકે અંદર ભી ચલા જાએ, તબ ભી હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકા કુર્બ હાસિલ નહીં હો સકતા. અલ્લાહ તઆલા અપની રહમતસે ઈત્તિબાએ સુન્નતકી દૌલત અતા ફરમા દે. આમીન.

દુરૂદ શરીફમેં નયે તરીકે ઈજાદ કરના

વૈસે તો દુરૂદ શરીફકી કસરત અફઝલ તરીન અમલ હૈ, લેકિન હર કામ અલ્લાહ ઔર અલ્લાહકે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકો ઉસી વક્ત તક પસંદદીદા હૈ, જબ તક ઉનકે બતાએ હુએ તરીકેકે મુતાબિક હો, લેકિન અગર કિસી કામકે અંદર અપની તરફસે કોઈ તરીકા ઈજાદ કર લિયા, ઔર ઉસકે મુતાબિક કામ શુરૂ કર દિયા, તો ઉસસે અલ્લાહ ઔર અલ્લાહકે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકો કોઈ ખૂશી હાસિલ નહીં હોગી. ચુનાંચે દુરૂદ શરીફકે બારેમેં આજ કલ બહોતસે ઐસે તરીકે ચલ પડે હૈં જો અપની તરફસે ઘડે હુએ હૈં, અલ્લાહ ઔર અલ્લાહકે રસૂલકે બતાએ હુએ તરીકે નહીં હૈં, ઈસ સૂરતમેં ઈન્સાન યે સમઝતા હૈ કે મૈં અચ્છા કામ કર રહા હૂં, ઔર હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકે સાથ મુહબ્બતકા ઈઝહાર કર રહા હૂં, લેકિન ચૂંકે વો તરીકે અલ્લાહ ઔર અલ્લાહકે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકે બતાએ હુએ તરીકેકે મુતાબિક નહીં હૈં, ઈસ લિયે હકીકતમેં ઉનકા કોઈ ફાઈદા હાસિલ નહીં હોગા.

યે તરીકા બિદઅત હૈ

મસલન આજકલ દુરૂદો સલામ ભેજનેકા મતલબ યે હો ગયા કે દુરૂદો સલામકી નુમાઈશ કરો. ચુનાંચે બહોતસે આદમી મિલકર ખળે હોકર લાઉડસ્પીકર પર ઝોર ઝોરસે તરન્નુમકે સાથ પઢતે હૈં,

"અસ્સલાતુ વસ્સલામુ અલૈક યા રસૂલલ્લાહ"

ઔર યે સમઝતે હૈં કે દુરૂદો સલામકા ભેજનેકા યેહી તરીકા હૈ, ચુનાંચે અગર કોઈ શખ્સ ગોશા તન્હાઈમેં બૈઠકર દુરૂદો સલામ પઢ્હતા હૈ તો ઉસકો દુરૂસ્ત નહીં સમઝતે, ઔર ઉસકી ઈતની કદર વ મન્ઝિલત નહીં કરતે, હાલાંકે પૂરી સીરતે તય્યિબામેં ઔર સહાબએ કિરામકી ઝિંદગીમેં કહીં ભી યે રિવાજી તરીકા નહીં મિલતા, જબકે સહાબએ કિરામમેંસે હર શખ્સ મુજસ્સમ દુરૂદ થા, ઔર સુબહસે લેકર શામ તક નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ પર દુરૂદ શરીફ ભેજતા થા.

ઈસસે ભી બઢી બાત યે હૈ કે અગર કોઈ શખ્સ ઉસ તરીકેમેં શામિલ ન હો તો ઉસકો યે તા'ના દિયા જાતા હૈ કે ઉસકો હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમસે મુહબ્બત નહીં, યે દુરૂદો સલામકા મુન્કિર હૈ વગૈરહ વગૈરહ, યે તા'ના દેના ઔર ઝિયાદા બુરી બાત હૈ. ખૂબ સમઝ લીજિયે, દુરૂદ ભેજનેકા કોઈ તરીકા ઉસ તરીકેસે ઝિયાદા બેહતર નહીં હો સકતા જો તરીકા નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમને ખૂદ બતાયા હો, વો તરીકા યે હૈ કે એક સહાબીને સવાલ કિયા કે યા રસૂલલ્લાહ! આપ પર દુરૂદ ભેજનેકા ક્યા તરીકા હૈ? હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમને જવાબમેં દુરૂદે ઈબ્રાહીમી પઢ્હા ઔર ફરમાયા કે ઈસ તરીકેસે દુરૂદ શરીફ પઢ્હા કરો.

નમાઝમેં દુરૂદ શરીફકી કૈફિયત

દૂસરી તરફ યે દેખિયે કે અલ્લાહ તઆલાને દુરૂદ શરીફકો નમાઝકા એક હિસ્સા બનાયા હૈ, લેકિન નમાઝકે અંદર સૂરએ ફાતિહા ખડે હોકર પઢ્હી જાતી હૈ, સૂરત ખડે હોકર પઢ્હી જાતી

હૈ, લેકિન જબ દુરૂદ શરીફકા મૌકા આયા તો ફરમાયા કે તશહ્હુદકે બાદ ઈત્મીનાનકે સાથ, અદબકે સાથ હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ પર દુરૂદ શરીફ પળ્હો.

બહરહાલ વૈસે તો ખળે હોકર દુરૂદ શરીફ પળ્હના, બૈઠકર પળ્હના, લેટકર પળ્હના, હર હાલમેં દુરૂદ શરીફ પળ્હના જાઈઝ હૈ. લેકિન ઉનમેંસે કિસી એક તરીકેકો ખાસ કરકે મુકર્રર કર લેના, ઔર ઉસકે બારેમેં યે કેહના કે યે તરીકા દૂસરે તરીકોંકે મુકાબલેમેં ઝિયાદા બેહતર ઔર અફઝલ હૈ, યે બે બુનિયાદ ઔર ગલત હૈ.

ક્યા દુરૂદ શરીફકે વક્ત હુઝૂર તશરીફ લાતે હૈં?

ઔર યે તરીકા ઉસ વક્ત ઔર ઝિયાદા ગલત હો ગયા જબ ઉસકે સાથ એક ખરાબ અકીદા ભી લગ ગયા હૈ, વો યે હૈ કે જબ હમ દુરૂદ શરીફ પળ્હતે હૈં તો ઉસ વક્ત હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ તશરીફ લાતે હૈં. યા આપકી રૂહ મુબારક તશરીફ લાતી હૈ, ઔર જબ આપ તશરીફ લા રહે હૈં તો ઝાહિર હૈ કે આપકી તા'ઝીમ ઔર તકરીમમેં ખળે હોના ચાહિયે, ઈસ લિયે હમ ખળે હો જાતે હૈં.

બતાઈયે યે બાત કે હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ તશરીફ લાતે હૈં યે કહાંસે સાબિત હૈ? ક્યા કુરઆને કરીમકી આયતસે, યા હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી કિસી હદીસસે, યા કિસી સહાબીકે કૌલસે સાબિત હૈ? કહીં ભી કોઈ સુબૂત

નહીં, યે હદીસ જો અભી મૈંને આપકે સામને પળ્હી, ઉસકો અગર ગૌરસે પળ્હ લેં તો બાત સમઝમેં આ જાએગી, વો યે હૈ કે :

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસઊદ (રદિ.) રિવાયત કરતે હૈં કે નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમને ફરમાયા કે અલ્લાહ તઆલાકે કુછ ફરિશ્તે ઐસે હૈં જો સારી ઝમીનકા ચક્કર લગાતે રેહતે હૈં, ઔર ઉનકા કામ યે હૈ કે જો શખ્સ મેરી ઉમ્મતમેંસે મુઝ પર દુરૂદો સલામ ભેજતા હૈ, વો મુઝ તક પહોંચાતે હૈં.

દેખિયે ઈસ હદીસમેં યે તો બયાન ફરમાયા કે ફરિશ્તે મુઝ તક દુરૂદ શરીફ પહોંચાતે હૈં, લેકિન કિસી હદીસમેં યે નહીં આયા કે જહાં કહીં દુરૂદ શરીફ પળ્હા જા રહા હોતા હૈ તો મૈં વહાં પહોંચ જાતા હૂં.

હદિયા દેનેકા અદબ

• ફિર ઝરા ગૌર તો કરેં કે યે દુરૂદ શરીફ ક્યા ચીઝ હૈ? યે દુરૂદ શરીફ એક હદિયા ઔર તોહફા હૈ જો નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી ખિદમતમેં પેશ કિયા જા રહા હૈ, ઔર જબ કિસી બળેકો કોઈ હદિયા દિયા જાતા હૈ તો ક્યા ઉસકો યે કહા જાતા હૈ કે આપ હમારે ઘર તશરીફ લાએં, હમ આપકી ખિદમતમેં તોહફા પેશ કરેંગે? યા ઉસકે ઘર ભેજા જાતા હૈ? ઝાહિર હૈ કે જિસ શખ્સકે દિલમેં અપને બળેકી ઈઝઝત ઔર એહતિરામ હોગા, વો કભી ઈસ બાતકો ગવારા નહીં કરેગા કે વો બળેસે યે કહે કે આપ હદિયા કબૂલ કરનેકે લિયે મેરે ઘર આએં, વહાં આકર હદિયા લે લેં. બલ્કે વો શખ્સ હમેશા યે ચાહેગા કે યા તો મૈં ખૂદ જાકર ઉસકો હદિયા પેશ કરૂં, યા કિસી અપને નુમાઈન્દેકો ભેજેગા કે વો અદબ

ઔર એહતિરામકે સાથ ઉસકી ખિદમતમેં યે હદિયા પહોંચા દે. ચુનાંચે અલ્લાહ તઆલાને તો અપને નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી ખિદમતમેં દુરૂદ શરીફ પહોંચાનેકે લિયે યે તરીકા મુકર્રર ફરમાયા કે આપકા ઉમ્મતી જહાં કહીં ભી હૈ, ઉસકો યે હક હાસિલ હૈ કે વો સરકારે દો આલમ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી ખિદમતમેં હદિયા પેશ કરે, ઔર ફિર ઉસ દુરૂદ શરીફકો વસૂલ કરકે આપ તક પહોંચાનેકે લિયે અલ્લાહ તઆલાને અપને ફરિશ્તે મુકર્રર કર રખ્ખે હૈં, જો નામ લેકર પહોંચાતે હૈં કે આપકે ફલાં ઉમ્મતીને જો ફલાં જગહ રેહતા હૈ, આપકી ખિદમતમેં યે હદિયા ભેજા હૈ.

યે ગલત અકીદા હૈ

લેકિન ઉસકે બર ખિલાફ હમને અપની તરફસે યે તરીકા મુકર્રર કર લિયા હૈ કે હમ દુરૂદ શરીફ વહાં તક નહીં પહોંચાએંગે બલ્કે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકો હદિયા લેનેકે લિયે ખૂદ હમારી ખિદમતમેં આના હોગા, જબ આપ હમારી મસ્જિદમેં તશરીફ લાએંગે તો ઉસ વક્ત હમ હદિયા પેશ કરેંગે. હાલાંકે યે અદબ ઔર તાઝીમકે ખિલાફ હૈ કે અપને બળેકો હદિયા વસૂલ કરનેકે લિયે ઘર બુલાયા જાએ કે યહાં આકર મુઝસે હદિયા વસૂલ કર લો.

લિહાઝા યે ખયાલ કે જબ હમ યહાં બૈઠકર હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી ખિદમતમેં દુરૂદ ભેજતે હૈં તો હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ઉસ દુરૂદ શરીફકો લેનેકે લિયે ખૂદ તશરીફ લાતે હૈં, ઔર ચૂંકે ખૂદ હમારી મેહફિલમેં તશરીફ

લાતે હૈં તો હમ ઉનકી તા'ઝીમકે લિયે ખળે હો જાતે હૈં. યે ખયાલ હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી અઝમતે શાનકે બિલ્કુલ મુતાબિક નહીં. ઈસ લિયે દુરૂદ શરીફ ભેજનેકા યે ખયાલ ઔર યે તરીકા દુરૂસ્ત નહીં. જો તરીકા અલ્લાહ ઔર અલ્લાહકે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમને બતાયા હૈ વો તરીકા ઈખ્તિયાર કરના ચાહિયે.

આહિસ્તા ઔર અદબકે સાથ દુરૂદ શરીફ પળ્હેં

દૂસરી તરફ કુરઆને કરીમને ફરમાયા કે જબ તુમહેં અલ્લાહ તઆલાસે કોઈ દુઆ કરની હો, યા અલ્લાહકા ઝિક્ર કરના હો તો જિતના આહિસ્તગી ઔર આજિઝીસે કરોગે, ઉતના હી ઝિયાદા અફઝલ હોગા, ચુનાંચે ફરમાયા,

યાની અપને રબકો આજિઝી ઔર આહિસ્તગીકે સાથ પુકારો. અબ દુરૂદ શરીફમેં તુમ અલ્લાહ તઆલાકો બુલંદ આવાઝસે પુકાર રહે હો, "અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા મુહમ્મદ" અય અલ્લાહ! મુહંમદ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ પર દુરૂદ ભેજિયે, યે તરીકા દુરૂસ્ત નહીં, બલ્કે જિતના આહિસ્તગીકે સાથ અદબકે સાથ હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ પર દુરૂદ ભેજેંગે, ઉતના હી અફઝલ હોગા. લિહાઝા દુરૂદ શરીફ ભેજનેકા યે તરીકા હૈ. લેકિન અગર કોઈ શખ્સ અપની તરફસે કોઈ તરીકા ઘડકર દુરૂદ શરીફ ભેજેગા તો વો અલ્લાહ ઔર અલ્લાહકે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકા પસંદીદા તરીકા નહીં હોગા.

ખાલી ઝહન હોકર સોચિયે

આજકલ ફિરકા બંદિયાં હો ગઈ હૈં, ઔર ઉસ ફિરકા બંદિયોંકી વજહસે યે સૂરતે હાલ હો ગઈ હૈ કે અગર કોઈ સહીહ બાત કહે તો ભી કાન ઉસકો સુનનેકે લિયે તૈયાર નહીં હોતે, યે બાત મૈં કોઈ એૈબજોઈકે તૌર પર નહીં કેહ રહા હૂં, બલ્કે દર્દમંદીકે સાથ, દિલસોઝીકે સાથ હકીકતે હાલ બયાન કરનેકે લિયે કેહ રહા હૂં, ઈસ લિયે ઈસ હકીકતકો સમઝનેકી ઝરૂરત હૈ, મહઝ તા'ના દે દેના કે ફલાં ફિરકા તો દુરૂદ શરીફકા મુન્કિર હૈ, ઉનકે દિલમેં તો હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી મુહબ્બત નહીં હૈ. ઈસ તરહ તા'ના દેનેસે બાત નહીં બનતી, અગર ઝરા કાન ખોલકર બાત સુની જાએ ઔર યે દેખા જાએ કે હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમકી મુહબ્બતકા તકાઝા ક્યા હૈ? તબ જાકર હકીકતે હાલ વાઝેહ હોગી.

તુમ બેહરેકો નહીં પુકાર રહે હો

એક મરતબા કુછ સહાબએ કિરામ કહીં તશરીફ લે જા રહે થે તો ઉનહોંને રાસ્તેમેં બુલંદ આવાઝસે ઝિક્ર કરના ઔર દુઆ કરની શુરૂ કર દી, હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમને ઉનકો મના કરતે હુએ ફરમાયા કે આહિસ્તગીકે સાથ દુઆ કરો, ઔર ફરમાયા કે,

"ઈન્નકુમ લા તદ્ઊન અસમ્મ વલા ગાઈબન."

યાની તુમ બેહરેકો નહીં પુકાર રહે હો, ઔર ન ઐસી

ઝાતકો પુકાર રહે હો જો તુમસે ગાઈબ હૈ, વો તો તુમહારી હર બાત સુનનેવાલા હૈ, હત્તાકે વો તુમહારે દિલમેં ગુઝરનેવાલે ખયાલાતસે ભી વાકિફ હૈ, ઈસ લિયે ઉસકો પુકારનેકે લિયે આવાઝ ઝિયાદા બુલંદ કરનેકી ઝરૂરત નહીં, ઈસ લિયે ઉસકો આહિસ્તગી, ઔર અદબકે સાથ પુકારો. યે તરીકા હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમને સહાબએ કિરામકો તલકીન ફરમાયા. અલ્લાહ તઆલા હમ સબકો ઈસ તરીકા પર અમલ કરનેકી તૌફીક અતા ફરમાએ. ઔર દુરૂદ શરીફકો ઉસકે સહીહ આદાબકે સાથ, ઉસકે અહકામ ઔર મુસ્તહબ્બાતકે સાથ અદા કરનેકી તૌફીક અતા ફરમાએ. આમીન.

વ આખિરૂ દઅ્વાના અનિલ્હમ્દુલિલ્લાહિ રબ્બિલ્ આલમીન.

ખતમ શુદ

